

MdR, NOS Jazzgeschiedenis 225. Bebop, waar we nu echt mee bezig zijn, had een vijf jaar nodig om zich te ontwikkelen uit Swing. Achteraf, zoals meestal in geschiedenis, hoor en zie je het allemaal aankomen, vanaf 1940 heb ik voortdurend gewezen op elementen in de swingmuziek die voortekenen waren van Bop. Waar ging het om. Musici kunnen zich niet meer goed uitdrukken binnen de bestaande muziektaal. Art Tatum en Coleman Hawkins hadden al in de jaren dertig ingewikkelder accoorden nodig om zich lekker te voelen. Maar Dizzy Gillespie maakte er een principe van. Geheel onafhankelijk deed Charlie Parker hetzelfde, maar tegelijkertijd was hij in ritmisch opzicht verder dan Gillespie. Toen zij elkaar vonden werkt dat zeer bevruchtend. Chick Webb en Jo Jones waren drummers die uit de begeleidende rol traden, niet alleen de moter in de ritmesectie werden maar van de band als geheel. En Kenny Clarke verfijnde de ritmiek verder door accenten te plaatsen die grotere spanning en ontspanning veroorzaakten, Clarke, door die accenten klook genoemd, was de drummer die definitief een einde maakte aan de marstrommel-functie van de snare-drum. Hij verlegde het basis-ritme naar de bekkens. Natuurlijk, de Bebop-melodiën klinken ingewikkelder dan die uit de swingperiode. Maar zoals Gillespie sneller en gecompliceerder klinkt in 1945 dan Roy Eldridge in 1940, zo is Roy moeilijker dan Louis Armstrong in 1930, en Armstrong idem ten opzichte van King Oliver in 1923. Toch is dat niet het wezenlijk essentiële punt waarin Bebop verschilt met Swing. Niet de accoorden an sich, niet de grotere technische beheersing van het muziekinstrument - het is de verfijning van de ritmiek, het zo belangrijk worden van ritme als zodanig, waardoor Bop verschilt met Swing en de muziek daarvoor. En we hebben het dan niet over ritme van de ritmesectie alleen, het ritme waarin accoorden geplaatst worden, het ritme in de melodische lijnen - alles wat meestal zo simpel wordt omschreven als 'timing'.

26 november 1945, voor Savoy in New York City, kon Charlie Parker voor het eerst platen maken als leider van een eigen groep. Hij koos Dizzy Gillespie voor trompet en een 19-jarige bewonderaar van hem die oorspronkelijk geïnspireerd was door Clark Terry en Freddie Webster: Miles Davis. Bud Powell zou piano spelen, Curley Russell-bas en Max Roach-drums. Powell moest op die dag met zijn moeder naar Philadelphia waar ze een huis ging kopen, en Parker zei tegen producer Teddy Reig dat Gillespie dus de pianist was.

En Parker had Argonne Thornton achter de hand die nauwelijks piano kon spelen laat staan Bop, zoals Parker later nog eens een ontstemd zanger pousseren zou. Bovenop dit alles was Parker's saxofoon niet in orde, één of meerdere kleppen sloten niet goed.

Dus: een trompettist die sterft van de zenuwen, een altsaxofoon die niet 100% werkt, een pianist die geen echte pianist is, (Gillespie), maar zéér zijn accoorden kent, een bassist grote moeite heeft te swingen in medium tempos en daar beneden, en een aankomende drummer die nog vooral bezig was de snaredrum te gaan beheersen. En dit zou de eerste werkelijk echte Bebop-session worden, en hij zou een meesterwerk opleveren. Het was aan take 1 van het eerste stuk vorige keer, "Billie's bounce", inderdaad niet te horen.

Charlie Parker's Ree-Boppers. "Billie's Bounce"-take 2.

plaat 1

Charlie Parker's Ree-Boppers: Billie's bounce-2 (C.PARKER)  
2/5 - 1:41 - Savoy 5500

"Billie's bounce" take 2 met piep door ~~de~~ lekkende saxofoon en dus gestopt. Savoy-eigenaar Herman Lubinsky die zelf bij de session aanwezig was schreef de titel op: Billie met i-e waardoor iedereen tot op de dag van vandaag denkt dat het over Billie Holiday gaat. Het moest Billy met een y-grèque zijn voor Billy Shaw, manager en vader van Milt Shaw naar wie Gillespie zijn "Shaw 'nuff" noemde. Op dit moment had men genoeg van deze Parker-blues in F, en ging het stuk doornemen dat als laatste van de session geplanned was: "Cherokee", een schema waar Parker al jaren mee bezig was - in deel 146 van de NOS Jazzgeschiedenis speelde hij het anno 1942 in Minton's Play House. Tijdens deze repetitie liet technicus Doug Hawkins de snijnaald op de lakplaat zakken.

zelfde

Charlie Parker's Ree-Boppers: Warming up a riff (C.Parker)  
2/6 - 2:32 - idem

Repetitie voor "Cherokee", stiekum opgenomen, uitgebracht als "Warming up a riff" van Charlie Parker. Daarna werd opnieuw begonnen aan "Billie's bounce". Take 3 en 4 sla ik over, dit is de 5e en laatste, waarna de musici het voor gezien hielden.

plaat 2

#####

Charlie Parker's Ree-Boppers: Billie's bounce-5 (C.Parker)  
3/1 2e inzet na 1:37 - 3:08 - idem

↑ ondanks de floer<sup>3</sup> van Miles Davis - het thema.

"Billie's bounce", 5e en laatste take, die als master werd uitgebracht, ↑ Na Dizzy Gillespie kwam nu Argonne Thornton als pianist, later, toen hij mohammedaan was geworden kreeg hij de naam Sadik Hakim. Opnieuw een blues in F van Parker, U hoort de master-take, dat is de vierde en laatste, van "Now's the time".

plaat 3

Charlie Parker's Ree-Boppers: Now's the time (C.Parker)  
1/laatste - 3:14 - Savoy SJL 1108

"Now's the time", 4e en definitieve take. Ook bij het volgende stuk zat Argonne Thornton achter de piano. Het accoordschema is "I got rhythm" in F, Lubinsky schreef Parker's titel op als "Thivin on a riff", maar hier is het origineel bekend: "Thriving from a riff".

plaat 2

Charlie Parker's Ree-Boppers: Thriving from a riff (C.Parker)  
3/5 2e inzet na 0:23 - 2:54 - Savoy 5500

"Thriving from a riff", 3e en laatste take, Charlie Parker's Ree-Boppers voor Savoy in de studio van radio WOR in New York City, 26 november 1945. Miles Davis-trompet, Charlie Parker-alt saxofoon, Argonne Thornton-piano, Curley Russell-bas, Max Roach-drums. Parker verliet nu het pand om iets aan zijn saxofoon te laten doen, toen hij terug kwam bleek Miles Davis geruisloos uit de studio verdwenen en hij kwam ook niet terug. Dat begrepen Parker en Gillespie natuurlijk eerst niet, zodat ze de tijd kortten met het improviseren op Gillespie's accoordschema van Gershwin's "Embraceable you". En weer maakte Doug Hawkins in het geniep een opname.

zelfde

Charlie Parker's Ree-Boppers: Meandering (C.Parker)  
4/1 - 3:16 - idem

Parker op alt en Gillespie aan de piano met het schema van "Embraceable you" dat net als "Warming up a riff" door Savoy werd uitgebracht, dit als "Meandering". Toen bleek dat Miles Davis definitief was vertrokken besloot Gillespie in het laatste stuk zowel trompet als piano te spelen. Het was het laatste stuk van de session, u hoort het volgende keer. Dit was NOS Jazzgeschiedenis 225, Mdr.

NA 95935

24:38

Open 1.3.84

0 0 0 0 0

inspectie  
Dizy Gillespie, geschiedt